

Research Article

Relationship between psychological variables and psychological symptoms with Internet addiction (a review study)

F. Khanlari¹, H. Farhadi^{2*}

1. Master's Student in Clinical Psychology, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Islamic Azad University, Isfahan Branch (Khorasgan), Isfahan, Iran.

2*. Assistant Professor of Psychology Department, Behavioral Addictions Research Center, Islamic Azad University, Isfahan Branch (Khorasgan), Isfahan, Iran. Corresponding Author: farhadihadi@yahoo.com

Abstract

This research aimed to determine the relationship between psychological variables and psychological symptoms with Internet addiction. Reputable English scientific databases were used, including Google scholar, Science Direct, Scopus, Pubmed, Springer link, Liebertpub, and Researchgate. Also, valid Persian databases were used to find relevant Iranian papers, including Migiran, Irandak, Civilica, and the Comprehensive portal of humanities. Reputable English scientific databases were used, including Google scholar, Science Direct, Scopus, Pubmed, Springer link, Liebertpub, and Researchgate. Also, valid Persian databases were used to find relevant Iranian papers, including Migiran, Irandak, Civilica, and the Comprehensive portal of humanities. The study's results showed that, in general, previous researchers had found a significant relationship between the psychological symptoms defined in the current research and Internet addiction. The researchers also found some conflicting data discussed in the present study. As a therapeutic and educational guideline, this research showed how traumatic psychological components play a role in Internet addiction from the psychological, personality, emotional and educational aspects. Also, the current research clarifies the necessity of screening children and adolescents with the mentioned characteristics to provide specialized psychological services and empower them.

Keywords: psychological variables, psychological symptoms, Internet addiction, review study

Citation: Khanlari, F., Farhadi, H. (2023). Relationship between psychological variables and psychological symptoms with Internet addiction (a review study). *Journal of Social Psychology*, 10(66), 1-29.

رابطه متغیرهای روانشناختی و علائم روانشناختی با اعتیاد به اینترنت (یک مطالعه مروری)

فائزه خانلری^۱، هادی فرهادی^۲

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران
۲. استادیار، گروه روانشناسی، مرکز تحقیقات اعتیادهای رفتاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران. (نویسنده مسئول: farhadihadi@yahoo.com)

چکیده

هدف از این پژوهش تعیین رابطه متغیرهای روانشناختی و علائم روانشناختی با اعتیاد به اینترنت به عنوان یک مطالعه مروری بود. در انجام این پژوهش از مقالات مرتبط موجود در پایگاه‌های علمی معتبر انگلیسی: Google scholar، Science direct، Scopus، Pubmed، springer link، liebertpub، researchgate پایگاه‌های معتبر فارسی همچون: مگیران، ایرانداک، سیویلیکا و پرتال جامع علوم انسانی استفاده شد. این پژوهش مروری-توصیفی به بررسی مرور ادبیات پرداخته و از بین کلیه مطالعات انجام‌شده در ارتباط با اعتیاد به اینترنت در طی ۱۵ سال اخیر (از سال ۲۰۰۷ میلادی تا ماه جولای سال ۲۰۲۱) بود که با روش نمونه-گیری تصادفی انتخاب شده بودند. در نهایت به ۱۵۷ متن اصلی به عنوان نمونه پژوهش حاضر دست پیدا شد. داده‌ها که به شکل مقالات و کتب بودند متن آن‌ها از بعد پیامدهای حاصل از اعتیاد به اینترنت به ۱۶ دسته تقسیم شدند که شامل افسردگی، اضطراب، سرمایه اجتماعی، خودکارآمدی، کیفیت خواب، پنج ویژگی بزرگ شخصیت، افکار خودکشی، سلامت روان، هوش هیجانی، عزت‌نفس، پرخاشگری، خودکنترلی، سیستم پاداش، کارکرد جسمی، بدرفتاری کودک و سبک فرزند پروری شدند. نتایج نشان داد متغیر افسردگی، اضطراب، کیفیت خواب، افکار خودکشی، سلامت روان، عزت‌نفس، پرخاشگری، خودکنترلی، سیستم پاداش، بدرفتاری با کودک بیشترین یکدستی را در یافته‌ها، در جهت ارتباط با اعتیاد اینترنتی نشان داده‌اند. متغیرهای هوش هیجانی و سرمایه اجتماعی نیز نتایج ضدونقیضی ارائه دادند. از بین پنج ویژگی بزرگ شخصیتی، درون‌گرایی، برونگرایی، روان‌رنجوری بیشترین سهم از پیش‌بینی کنندگی و ارتباط با اعتیاد اینترنتی را تشکیل دادند. از بین انواع سبک فرزند پروری، سبک سهیل‌گیرانه و مستبدانه بیشترین ارتباط مثبت و سبک مقتدرانه بیشترین بازدارندگی را برای اعتیاد اینترنتی ثبت نمود. متغیر خودکارآمدی و فعالیت جسمانی نیز از جمله متغیرهای بودند که با داده‌های متعارض نتیجه‌گیری را دشوار نمودند.

کلمات کلیدی: متغیرهای روانشناختی، علائم روانشناختی، اعتیاد به اینترنت، مطالعه مروری.

مقدمه

با وجود تمام محاسنی که استفاده از اینترنت برای انسان امروزی به همراه دارد ولی این فن‌آوری نوین ارتباطی، همچون یک شمشیر دو لبه می‌تواند مشکلات فراوانی را به همراه داشته باشد. اعتیاد به اینترنت، نوعی وابستگی رفتاری به اینترنت ایجاد می‌کند که با معضلاتی روبرو است (اکبرزاده، فلاح، رسولی، ۱۳۹۹). هزینه روزافزون برای اینترنت، احساس هیجانی ناخوشایند مانند اضطراب، افسردگی حتی در زمانی که فرد در تماس با اینترنت نیست، قابلیت تحمل و عادت کردن به اثرات در اینترنت بودن و انکار رفتارهای مشکل‌زا از این دیدگاه، همچنین اختلال اعتیاد به اینترنت به‌عنوان اختلال تنشی یا کنترل تکانه مانند قماربازی بیمارگونه در نظر گرفته می‌شود و کسانی که به این معیار می‌رسند، مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی و شغلی پیدا می‌کنند (گونزالز^۱، ۲۰۰۸).

در تحقیق درگاهی و رضوی (۲۰۰۷)، ۳۰٪ از کاربران به اینترنت اعتیاد داشتند و همگی آن‌ها درجات مختلفی از مشکلات روانی و اجتماعی از خود نشان دادند. علوی و مرآئی (۲۰۱۳) به این نتیجه رسیدند که همبستگی مثبت و معناداری بین اختلالات روان‌پزشکی نظیر افسردگی، اضطراب، خودبیمارانگاری، وسواس، حساسیت بین فردی، پرخاشگری، پارانوئیا، فوبیا و روان‌پریشی با اعتیاد به اینترنت وجود دارد. همچنین پژوهش‌های انجام‌شده در کره جنوبی بیانگر ارتباط بین اعتیاد به اینترنت با افسردگی و اختلال وسواسی-جبری بود (وانگ^۲، ۲۰۰۱، وانگ و لی^۳، ۲۰۰۳).

حجم رو به رشد تحقیقات صورت گرفته نشان‌دهنده آن است که اعتیاد به اینترنت نوعی اختلال روان‌شناختی-اجتماعی است و از مشخصه‌های آن، تحمل، علائم کناره‌گیری، اختلالات عاطفی و ازهم‌گسیختگی روابط اجتماعی است (دونگ، یانگ و لو^۴، ۲۰۲۰). بنابراین با توجه به گسترش روزافزون خطوط اینترنت رایگان و پرسرعت و احتمال بروز اعتیاد به اینترنت و با بررسی مطالعات قبلی صورت گرفته می‌توان به این موضوع پی برد که علت دقیق رابطه میان این متغیرهای بالینی با اعتیاد به اینترنت هنوز مشخص نشده است (موبویا، لیارو، کنگو^۵، ۲۰۲۰).

هدف اصلی و زیر بنایی در این پژوهش بررسی ارتباط اعتیاد به اینترنت و انواع آن با متغیرها و علائم روان‌شناختی که به صورت بالقوه می‌توانند تسهیلگر و یا بازدارنده این اعتیاد باشند. هرچند پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه به‌وفور مشاهده می‌شود اما خلاً پژوهشی به‌منظور یکی کردن و نتیجه‌گیری از این خیل پژوهش‌ها و بازیابی نقاط کور تحقیقات احساس می‌شود و می‌تواند به تحقیقات آینده جهت و سوی دیگری ببخشد.

شناخت علائم روان‌شناختی تأثیرگذار بر این اعتیاد از چند جهت کارآمد است، به این منظور روان‌شناسان با استفاده از اطلاعات مروری پژوهش حاضر قادر خواهند بود اعتیاد به اینترنت را در کاربران آن با

1. Gonzalez
2. Whang
3. Whang, Lee
4. Dong, Yang, Lu
5. Mboya, Leyaro, Kongo

اثرگذاری بهتری درمان کنند. این نتایج می‌تواند زمینه‌ساز ارتقای آگاه‌سازی افراد و خانواده‌ها و در نگاهی وسیع‌تر، مسئولان ذی‌ربط در مراکز بهزیستی و روان‌شناسی بالینی و صنعتی - سازمانی نسبت به وضعیت روانی افراد معتاد به اینترنت بوده و در نهایت برای بهبود شرایط فوق اقدامات لازم و کافی اتخاذ گردد. همچنین یافته‌های حاصل از این پژوهش می‌تواند برای دیگر پژوهشگران روان‌شناسی بالأخص بالینی، انگیزه‌ای برای شروع کار بر روی متغیرهای مشابه به صورت پژوهش‌های مروری جهت پیشبرد اهداف والاتر فراهم نماید.

روش و ابزارهای پژوهش

این پژوهش مروری از نوع توصیفی هست که جستجوی ادبیات آن از طریق پایگاه‌های علمی معتبر انگلیسی: Google scholar، Science direct، Scopus، Pubmed، springer link و libertpub، researchgate و همچنین پایگاه‌های معتبر فارسی همچون: مگیران، ایرانداک، سیویلیکا و پرتال جامع علوم انسانی حدوداً طی ۱۵ سال اخیر و تا جولای سال ۲۰۲۱ میلادی و در منابع داخلی تا مرداد سال ۱۴۰۰ هجری شمسی انجام شدند. در این مطالعه کلمات انگلیسی: Psychological Variables، Psychological Symptoms، Internet Addiction، online gambling، online gambling disorder، Internet pornography، pornography addiction، Cyberpornography، Internet Gaming، Internet Gaming addiction، internet game users، online shop-ping، Smartphone Addiction، Smartphone Use، social network addiction، social media use و کلمات کلیدی فارسی علائم روان‌شناختی، متغیرهای روان‌شناختی، اعتیاد به اینترنت، پیامدهای اعتیاد به اینترنت، اعتیاد به بازی‌های اینترنتی، خرید آنلاین، قمار آنلاین، هرزه‌نگاری، اعتیاد به موبایل، شبکه‌های اجتماعی جستجو شدند.

مطالعات بر اساس ملاک‌های ورود زیر انتخاب شدند: متون اصلی که اعتیاد به اینترنت و یا هر کدام از انواع را در برگیرد و همچنین شامل هر علائم روان‌شناختی و متغیرهای روان‌شناختی باشد، در بازه زمانی حدودی سال ۲۰۰۷ میلادی تا جولای ۲۰۲۱ به چاپ رسیده باشند، محتواها به‌عنوان مجله، فصل کتاب و یا پایان‌نامه معتبر انتشار پیدا کرده باشند.

و پس از بررسی کلی عناوین و چکیده‌ها، برخی مطالعات بر اساس ملاک‌های خروج ذیل حذف گردیدند: متون تکراری از تحقیق خارج شدند، مقالات و کتب و پایان‌نامه‌هایی که ارتباط کافی نداشته و یا کلمات کلیدی مدنظر را شامل نبودند از مرور حذف شدند. مطالعات انجام شده در خارج از بازه زمانی تعیین شده از مطالعه حذف شدند.

همچنین منابع مقالات نیز به‌منظور یافتن مطالعات مرتبط بازنگری شده و پس از بررسی‌های لازم و جستجوهای بسیار متعدد به ۵۰۰ متن اصلی دست‌یافته شد که با توجه به معیارهای خروج برخی متون به دلیل تکراری بودن و یا عدم ارتباط کافی با موضوع موردنظر از سیر بررسی‌ها حذف شده و مجموعاً ۱۵۷ متن انتخاب شدند.

یافته‌ها

بر اساس تحلیل محتوای ۱۵۷ مطالعه مرور شده، ۱۶ مورد از متغیرها و علائم روان‌شناختی که اعتیاد به اینترنت و انواع آن می‌تواند با آن‌ها در ارتباط باشند، شناسایی شد که شامل پیامدهای ذیل می‌باشد: افسردگی، اضطراب، سرمایه اجتماعی، خودکارآمدی، کیفیت خواب، پنج ویژگی بزرگ شخصیت، افکار خودکشی، سلامت روان، هوش هیجانی، عزت‌نفس، پرخاشگری، خودکنترلی، سیستم پاداش، کارکرد جسمی، بد رفتاری کودک و سبک فرزند پروری. همچنین در این بخش، عنوان، نام نویسنده اول پژوهش، تعداد نمونه آماری که تحقیق روی آن انجام شده، سال چاپ مقاله و خلاصه‌ای از یافته‌ها در قالب جداول ۱ تا ۱۶ آورده شده؛ لازم به ذکر است که در بعضی از مقالات به علت تأکید محقق بر روی جنسیت، تعداد نمونه‌های مرد و زن نیز به تفکیک یاد شده است.

جدول ۱. رابطه اعتیاد به اینترنت با افسردگی

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با افسردگی، اضطراب، فشار روانی و هراس اجتماعی در دانشجویان دانشگاه اصفهان	جعفری، ن	$n = 71 (36 \text{ زن و } 35 \text{ مرد})$	۱۳۹۱	نتایج نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت و هر یک از متغیرهای بالینی افسردگی، اضطراب، فشار روانی و هراس اجتماعی رابطه مثبت معناداری وجود دارد.
شیوع اعتیاد به اینترنت و ارتباط آن با اضطراب، استرس و افسردگی در دانش‌آموزان متوسطه شهر بیرجند در سال ۱۳۹۳	طیوری، ا	$n = 400$	۱۳۹۴	یافته‌ها نشان داد که میانگین نمره اضطراب، استرس و افسردگی در دانش‌آموزان معتاد به اینترنت، به‌طور معنی‌داری از کاربران عادی بیشتر بود.
یافته‌هایی در مورد رابطه بین اعتیاد به اینترنت و علائم روانی در بزرگسالان برزیلی	Andrade, A	$n = 15,476$	۲۰۲۰	در کاربران با خطر بالا اعتیاد، خطر ابتلا به علائم شدید افسردگی ۱۰ برابر و زمان استفاده از تلفن‌های هوشمند به‌طور قابل توجهی بیشتر بود، عوامل اصلی مرتبط با IA، افسردگی، جنسیت و اضطراب بودند.
قمار آنلاین در کاربران رسانه‌های اجتماعی ایران: شیوع، متغیرهای مرتبط و همبستگی‌های روان‌پزشکی	Davoudi, M	$n = 3252$	۲۰۲۱	بین شدت قمار و شدت اعتیاد به اینترنت، شدت افسردگی، شدت اضطراب و شدت وسواس در قماربازان آنلاین رابطه مثبت و معنی‌داری مشاهده شد، اما رابطه مثبتی با ایده پردازی پارانوئید مشاهده نشد.

سن کاربران اینترنتی مشکل‌دار به میزان قابل توجهی پایین‌تر از کاربران معمولی اینترنت بود؛ نمرات مقیاس‌های افسردگی، صفت اضطراب، مشکلات خواب، ^۱ SAD، ADHD، ^۲ OCD، اوتیسم و تکانش‌گری در کاربران مشکل‌ساز به‌طور معناداری بیشتر بود.	۲۰۱۸	n = ۲۳۱	de Vries, H	استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و عوارض روان‌پزشکی در جمعیت بیماران روانی بالغ ژاپنی
سیستم‌های رفتاری مغزی رابطه افسردگی و بالأخص اضطراب اجتماعی به‌عنوان پیش‌بینی کننده اعتیاد به اینترنت توضیح می‌دهند. اعتیاد به اینترنت ممکن است همچنین افسردگی و اضطراب اجتماعی را تشدید کند.	۲۰۱۷	n = ۵۰۰ (۲۴۰ زن و ۲۱۳ مرد)	Fayazi, M	روابط ساختاری بین سیستم‌های رفتاری مغزی، اضطراب اجتماعی، افسردگی و اعتیاد به اینترنت: با توجه به نظریه حساسیت تقویت‌شده (r-RST)
افسردگی، اضطراب و حساسیت بین فردی با اعتیاد به اینترنت مثبت معنادار داشت. در کنار آن، عزت‌نفس پایین در دانش آموزان با کاربران احتمالی اینترنت مرتبط است.	۲۰۱۸	n = ۲۰۰	Kumar, M	بررسی اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با آسیب‌شناسی روانی و عزت‌نفس در بین دانشجویان
نتایج نشان داد که اعتیاد به اینترنت با افسردگی همبستگی مثبت و با سلامت روان رابطه منفی دارد.	۲۰۲۰	n = ۴۴۷ (۲۳۲ زن و ۲۱۵ مرد)	Lebni, J	بررسی اعتیاد به اینترنت و اثرات آن بر سلامت روان: مطالعه‌ای بر اساس دانشجویان دانشگاه‌های ایران
نتایج اولیه نشان می‌دهد که اعتیاد به اینترنت افسردگی را پیش‌بینی می‌کند، تنهایی و اعتیاد به اینترنت نیز خواب آشفته را پیش‌بینی می‌کند. نقش میانجی‌ها در همه مدل‌ها ثابت‌شده است و نقش تعدیل‌کننده جنسیت در هیچ‌یک از مدل‌ها معنی‌دار نبود.	۲۰۲۱	n = ۲۹۸ (۱۶۳ زن و ۱۳۵ مرد)	Masaeli, N	اعتیاد به اینترنت و افسردگی در ایران: بررسی نقش میانجی تنهایی و خواب آشفته و نقش تعدیل‌کننده جنسیت
بیماران مبتلا به تمایل شدید به خرید از اختلالات روان‌پزشکی قابل توجهی (مانند اختلالات خلقی، اضطرابی و افسردگی، احتکار اجباری، اختلال پرخوری) رنج می‌برند.	۲۰۱۵	n = ---	Müller, A	خرید اجباری

1. Seasonal affective disorder
2. Obsessive-compulsive disorder

<p>بین اعتیاد به بازی‌های اینترنتی با افسردگی، اضطراب، اختلالات جسمی همچنین ویژگی‌های شخصیتی پارانوئید و مرزی همچنین مشکلات اجتماعی، هوش هیجانی پایین و روابط خانوادگی ارتباط مثبت معنادار وجود دارد.</p>	۲۰۱۸	n = ۳۱	Torres-Rodríguez, A	اختلال بازی اینترنتی در نوجوانی: ویژگی‌های روان‌شناختی یک نمونه بالینی
<p>استفاده از اینترنت با سلامت روان افراد مسن ارتباط منفی داشته و بروز علائم افسردگی را افزایش می‌دهد.</p>	۲۰۲۱	n = بررسی اجتماعی سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۴	Xie, L	آیا استفاده از اینترنت سلامت روان سالمندان چینی را بهبود می‌بخشد؟

جدول ۲. رابطه اعتیاد به اینترنت با اضطراب

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
<p>اثرات اضطراب، پرخاشگری و مدیریت رفتارهای تصمیم‌گیری در قمار آنلاین</p>	Gatej, E	n = ۱۰۰	۲۰۱۹	<p>همبستگی مثبت معنی‌داری بین پرخاشگری، اضطراب و تعداد دورهای بازی به‌عنوان پیش‌بینی کننده اعتیاد به قمار آنلاین تأیید شد. همبستگی منفی معنی‌داری بین پرخاشگری، اضطراب و میزان موفقیت در مقابل شکست در پیروزی بازی آنلاین وجود داشت.</p>
<p>بررسی اعتیاد به اینترنت: شیوع، الگو و آسیب‌شناسی روانی در بین دانشجویان متخصص بهداشت</p>	Gedam, S. R	n = ۸۴۶	۲۰۱۷	<p>اعتیاد به اینترنت با جنسیت، مالکیت رایانه، زمان ترجیحی استفاده از اینترنت، وضعیت ورود به سیستم و نحوه دسترسی به اینترنت مرتبط بود. همچنین با اضطراب، افسردگی، از دست دادن کنترل عاطفی/رفتاری، پیوندهای عاطفی، رضایت از زندگی، پریشانی روانی و بهزیستی روان‌شناختی پایین ارتباط مثبت معنادار داشت.</p>
<p>بررسی اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با آسیب‌شناسی روانی و عزت‌نفس در بین دانشجویان</p>	Kumar, M	n = ۲۰۰	۲۰۱۸	<p>افسردگی، اضطراب و حساسیت بین فردی با اعتیاد به اینترنت مثبت معنادار داشت. در کنار آن، عزت‌نفس پایین در دانش آموزان با کاربران احتمالی اینترنت مرتبط است.</p>

نتایج نشان داد که بین شیوع اعتیاد به اینترنت در پسران و دختران تفاوت معناداری وجود ندارد.	۲۰۱۷	۴۰۰ =n	Mohammadkhani, P	اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان دبیرستانی و ارتباط آن با علائم اختلالات روانی
بیماران مبتلا به CB (تمایل شدید به خرید) از اختلالات روان پزشکی قابل توجهی (مانند اختلالات خلقی، اضطرابی و افسردگی، احتکار اجباری، اختلال پرخوری) رنج می‌برند.	۲۰۱۵	--- =n	Müller, A	خرید اجباری
اعتیاد به اینترنت با سلامت عاطفی و روانی رابطه منفی دارد. و بر سطح ارتباط هر یک از اعضای خانواده، مشکلات اجتماعی و مراحل رشد کودک موثر است. بین اعتیاد به اینترنت و استرس خانگی ارتباط مثبت وجود دارد.	۲۰۲۰	--- =n	Mustafa, M	اعتیاد به اینترنت و استرس خانوادگی: علائم، علل و عوارض
بین استفاده مشکل از اینترنت و تنهایی، اضطراب ارتباطی، اضطراب عدم محبوبیت، علائم فیزیولوژیکی و مقیاس‌های فرعی مربوط به اضطراب یک رابطه مثبت معنادار وجود دارد. استفاده از اینترنت مشکل برانگیز با طول مدت استفاده از اینترنت رابطه مثبت معنادار دارد.	۲۰۱۰	۴۹۳ = n	Odaci, H	استفاده مشکل از اینترنت، تنهایی و اضطراب دوست‌یابی در بین دانشجویان جوان بالغ دانشگاه
تحقیقات نشان می‌دهد که نوموفوبیا بر شخصیت، عزت‌نفس، اضطراب، استرس، عملکرد تحصیلی و سایر مشکلات سلامت جسمی و روانی تأثیر منفی می‌گذارد.	۲۰۲۰	۴۲ =n	Rodríguez-García	نوموفوبیا: ترس فزاینده یک فرد از بودن بدون گوشی هوشمند - مروری بر ادبیات سیستماتیک
افراد معتاد به اینترنت اضطراب حالت و اضطراب صفت به‌طور معنی‌داری بالاتر داشتند و پذیرش کمتری از خود و دیگران و پذیرش توسط دیگران را تجربه کردند و سبک مقابله‌ای مثبت کمتر و سبک مقابله‌ای منفی را نسبت به گروه غیر معتاد ترجیح دادند.	۲۰۲۱	۳۳۸۰ =n (۱۳۸۵ زن و ۱۹۹۵ مرد)	Shan, X	ارتباط بین اعتیاد به اینترنت و جنسیت، اضطراب، سبک‌های مقابله و پذیرش در دانشجویان سال اول دانشگاه در جنوب چین

جدول ۳. رابطه اعتیاد به اینترنت با سرمایه اجتماعی

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
حمایت اجتماعی به‌عنوان میانجی بین اعتیاد به اینترنت و کیفیت زندگی در میان دانش‌آموزان دبیرستانی چینی	Guo, J	۱۲۷۷ = n	۲۰۲۱	اعتیاد به اینترنت باکیفیت کلی زندگی و چهار بعد آن، ارتباط منفی داشت؛ این مطالعه همچنین تأیید کرد که حمایت اجتماعی از سوی خانواده‌ها، دوستان و افراد مهم، واسطه ارتباط منفی بین نشانه‌های اینترنتی و کیفیت زندگی است.
سرمایه اجتماعی و استفاده از اینترنت در دیدگاه مقایسه سن با تمرکز بر زندگی بعدی	Neves, BB	۴۱۷ = n	۲۰۱۸	یافته‌های ما نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی با افزایش سن کاهش می‌یابد اما برای هر نوع کاربر اینترنت متفاوت است. افراد مسن کمتر دارای سطح بالایی از سرمایه اجتماعی بودند. در این گروه سنی، کاربران مکرر اینترنت سطوح بالاتری نسبت به سایر کاربران و غیر کاربران داشتند. بین استفاده از اینترنت و سرمایه اجتماعی ارتباط مثبتی وجود دارد.
آیا اینترنت برای روابط قوی مهم است؟ پیوند سرمایه اجتماعی، استفاده از اینترنت و نابرابری مبتنی بر سن	Neves, BB	۴۱۷ = n	۲۰۱۵	یافته‌ها نشان می‌دهد که پیوند (یکی از ابعاد اصلی سرمایه اجتماعی) به‌طور مثبت با استفاده از اینترنت پیش‌بینی می‌شود اما بر اساس سن منفی است. از یک‌سو، به نظر می‌رسد اینترنت تأثیر منفی سن را جبران می‌کند، زیرا افراد مسن‌تر که از آن استفاده می‌کنند، احتمال بیشتری دارد که سطح بالایی از پیوند داشته باشند. از سوی دیگر، اینترنت مزیت اجتماعی انباشته‌شده را تقویت می‌کند.
سرمایه اجتماعی و استفاده از اینترنت: نامربوط، بد و خوب	Neves, BB	--- = n	۲۰۱۳	تحقیقات از رابطه مثبت بین استفاده از اینترنت و سرمایه اجتماعی حمایت می‌کند.
سرمایه اجتماعی در اعتیاد به موبایل: دیدگاهی از ادغام کانال‌های آنلاین و آفلاین	Yang, S	۴۵۸ = n	۲۰۱۶	حمایت‌های اجتماعی آنلاین به‌طور مثبت بر اعتیاد تلفن همراه تأثیر می‌گذارد، درحالی‌که حمایت‌های اجتماعی آفلاین و شناسایی اجتماعی آنلاین بر اعتیاد تلفن همراه تأثیر منفی می‌گذارند.

جدول ۴. رابطه اعتیاد به اینترنت با خودکارآمدی

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با سطح خودکارآمدی در میان دانشجویان دانشگاه الحسین بن طلال	Alrekebat, A	n = ۳۰۰	۲۰۱۶	نتایج نشان داد که بین میزان اعتیاد به اینترنت و سطح خودکارآمدی همبستگی ضعیفی وجود دارد. علاوه بر این، نتایج نشان داد که اعتیاد به اینترنت و خودکارآمدی تحت تأثیر جنسیت قرار دارند. (در بین دانشجویان پسر بیشتر از دانش آموزان دختر).
اعتیاد به اینترنت و خودکارآمدی ادراک شده در بین دانشجویان دانشگاه	Berte, D	n = ۵۰۵	۲۰۲۱	یافته‌ها ارتباط معناداری در اعتیاد به اینترنت و خودکارآمدی درک شده وابسته به حوزه تحصیلی، جنسیت، سن یا سطح تحصیلی نشان نداد.
روابط بین خودکارآمدی، اعتیاد به اینترنت و شرم	Craparo, G	n = ۶۷۰ (۵۰۶ دختر و ۱۶۴ پسر)	۲۰۱۴	ما یک رابطه متقابل معنادار بین اعتیاد به اینترنت و شرم یافتیم. شرم می‌تواند پیش‌بینی کننده خوبی برای اعتیاد به اینترنت باشد اما خودکارآمدی درک شده ارتباط معناداری با استفاده/سوءاستفاده از اینترنت ندارد.
تأثیر خودکارآمدی و خودکنترلی بر اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان دوره راهنمایی: تمرکز بر نظریه شناختی اجتماعی بر تأثیر میانجی حمایت اجتماعی	Yang, SY	n = ۱۱۹	۲۰۲۰	بین خودکارآمدی، خودکنترلی و اعتیاد به اینترنت همبستگی معنی‌داری مشاهده شد. حمایت اجتماعی تأثیر واسطه‌ای جزئی در رابطه بین خودکارآمدی و اعتیاد به اینترنت و همچنین در رابطه بین خودکنترلی و افزودن اینترنت داشت.

جدول ۵. رابطه اعتیاد به اینترنت با کیفیت خواب

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و عوارض روان‌پزشکی در جمعیت بیماران روانی بالغ ژاپنی	de Vries, H	n = ۲۳۱	۲۰۱۸	سن کاربران اینترنتی مشکل‌دار به میزان قابل توجهی پایین‌تر از کاربران معمولی اینترنت بود؛ نمرات مقیاس‌های افسردگی، صفت اضطراب، مشکلات خواب، SAD، ADHD، OCD، اوتیسم و تکانش‌گری در کاربران مشکل‌ساز به‌طور معناداری بیشتر از افراد معمولی بود.

بازی‌های نقش‌آفرینی آنلاین انبوه چندنفره، ممکن است باکیفیت پایین خواب ارتباط مثبت داشته باشد. نتایج همچنین نشان داد که استفاده مشکل‌زا از اینترنت با مشکلات خواب از جمله بی‌خوابی ذهنی و کیفیت پایین خواب ارتباط دارد.	۲۰۱۴	$\gamma = n$	Lam, L. T	اعتیاد به بازی‌های اینترنتی، استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و مشکلات خواب: یک بررسی سیستماتیک
OSNA و IA به‌طور قابل توجهی با بی‌خوابی مثبت معنادار داشتند.	۲۰۱۷	$1015 = n$	Li, J. B	بی‌خوابی تا حدی واسطه ارتباط بین استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و افسردگی در میان دانش‌آموزان دبیرستانی در چین است.
اعتیاد به اینترنت به‌طور قابل توجهی باکیفیت خواب ذهنی، تأخیر خواب، مدت‌زمان خواب، اختلال خواب، استفاده از داروهای خواب مرتبط است. تجزیه و تحلیل رگرسیون لجستیک ارتباط بین نمرات IAT و کیفیت خواب، همبستگی مثبت معنی‌داری نشان داد.	۲۰۱۹	$503 = n$	Lin, P. H	رابطه بین کیفیت خواب و اعتیاد به اینترنت در میان دانشجویان دختر
میانگین تمامی جنبه‌ها و نمره کل کیفیت خواب با نمره اعتیاد به تلفن همراه ارتباط مستقیم معنی‌داری داشت به‌جز نمره مدت خواب که معکوس بود.	۲۰۱۶	$380 = n$	Mohammadbeigi, A	کیفیت خواب در دانشجویان پزشکی؛ تأثیر استفاده بیش‌ازحد از تلفن همراه و شبکه‌های اجتماعی
نتایج تحلیل همبستگی نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین کم‌خوابی با اعتیاد به کامپیوتر در کودکان دارای مقاومت به خواب، مدت‌زمان خواب، خواب اضطراب و پاراسومنیا وجود دارد.	۲۰۲۱	$350 = n$	Mortazavi, S	رابطه اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای با اختلال خواب در پیش‌دبستانی فرزندان: نقش تعدیل‌کننده رابطه با والدین
کسانی که خواب مکرر از گوشه هوشمندشان قطع می‌شود به‌طور متوسط ۴۸ دقیقه طول مدت خواب کوتاه‌تر و شاخص توده بدنی بالاتری داشتند، درحالی‌که هیچ تفاوتی در علائم سلامت جسمی یا روانی وجود نداشت.	۲۰۱۸	$815 = n$	Rod, N. H	استفاده شبانه از گوشی هوشمند: یک چالش جدید برای سلامت عمومی؟ یک طرح مطالعه جدید بر اساس داده‌های گوشی هوشمند با وضوح بالا

ارتباط بین استفاده مشکل‌زا از اینترنت و مشکلات رفتاری/عاطفی در میان نوجوانان چینی: نقش واسطه‌ای اختلالات خواب	Wang, W	۱۹۷۶=n	۲۰۲۱	PIU به‌طور مثبت با سطوح بالا از مشکلات رفتاری/عاطفی مرتبط است علاوه بر این، اختلالات خواب تا حدی واسطه‌این رابطه بود.
روابط بین رفتارهای مرتبط با سلامت، وابستگی به گوشی هوشمند و مدت‌زمان خواب در دانش‌آموزان دختر دانشگاهی	Yang, S. Y	۳۸۵ =n	۲۰۱۹	تجزیه و تحلیل رگرسیون لجستیک همبستگی منفی معنی‌داری را بین وابستگی به گوشی هوشمند و مدت‌زمان خواب و همچنین ارتباط مثبت مدت خواب با تغذیه، مسئولیت سلامت، مدیریت استرس نشان داد.

جدول ۶. رابطه اعتیاد به اینترنت با ۵ ویژگی بزرگ شخصیت

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
مدل پنج‌عاملی شخصیت و استفاده بیش‌از‌حد کارکنان از فناوری	Buckner, J. E	۱۷۰ = n	۲۰۱۲	نتایج مشخص کردند که شخصیت جنبه‌های خاصی از استفاده از فناوری را پیش‌بینی می‌کند. به‌طور خاص، وظیفه‌شناسی با مشکل استفاده از اینترنت ارتباط منفی داشت. با این حال، مدل پنج‌عامل پیش‌بینی کننده استفاده آسیب‌شناختی از اینترنت یا مشکل استفاده از پیام‌رسانی متنی هست.
اعتیاد به اینترنت و عوامل مرتبط با آن: مطالعه جمعیت ایرانی	Dargahi, H	۷۳۲ =n	۲۰۰۷	بین اعتیاد به اینترنت با بیگانگی، احساس ناتوانی، انزوا، درون‌گرایی یا بیش‌از‌حد احساسی رابطه مثبت معنادار مشاهده شد.
رابطه بین وابستگی به اینترنت با احساس طلبی و شخصیت	Rahmani, S	۱۷۹ =n	۲۰۱۱	نتایج نشان داد که بین وابستگی به اینترنت با احساس جویی کلی و خرده مقیاس‌های عدم بازداری و حساسیت به کسالت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین وابستگی به اینترنت با توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی رابطه منفی معنادار مشاهده شد.

تیپ‌های عصرگاهی و مردان نمرات اعتیاد اینترنتی بالاتری نسبت به سایرین داشتند. علاوه بر این، دانش آموزان موافق و وظیفه‌شناس اعتیاد به اینترنت کمتری را گزارش کردند.	۲۰۱۴	۶۱۶ =n	Randler, C	اعتیاد به اینترنت و رابطه آن با کروونوتیپ و شخصیت در یک نمونه دانشجوی دانشگاه ترکیه
ویژگی‌های شخصیتی مانند توافق‌پذیری و برون‌گرایی با اعتیاد به اینترنت ارتباط منفی داشتند، درحالی‌که باز بودن رابطه مثبتی داشت.	۲۰۱۴	۱۹۰ =n	Servidio, R	بررسی تأثیر عوامل جمعیت شناختی، استفاده از اینترنت و ویژگی‌های شخصیتی بر اعتیاد به اینترنت در نمونه‌ای از دانشجویان دانشگاه ایتالیا
در نوجوانان درون‌گرایی، کم‌توافقی، تنهایی و ثبات کم احساسی ارتباط مثبت با مشکل استفاده اجباری از اینترنت دارد.	۲۰۰۹	۷۸۸۸ =n	van der Aa, N	استفاده روزانه و اجباری از اینترنت و بهزیستی در نوجوانی: مدل دیانز-استرس بر اساس پنج ویژگی بزرگ شخصیت

جدول ۷. رابطه اعتیاد به اینترنت با پرخاشگری

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
اعتیاد به اینترنت و پرخاشگری: نقش میانجی خودکنترلی و تأثیر مثبت	Agbaria, Q	۲۸۴ =n	۲۰۲۱	اعتیاد به اینترنت به‌طور مثبت با رفتارهای پرخاشگرانه اما با خودکنترلی و عاطفه مثبت ارتباط منفی داشت.
عوامل شخصی، ویژگی‌های اینترنت و عوامل محیطی مؤثر در اعتیاد نوجوانان به اینترنت: چشم‌انداز بهداشت عمومی	Chung, S	۱۶۲۸ =n	۲۰۱۹	افراد معتاد استفاده از اینترنت را زودتر شروع کرده بودند. سطوح بالاتری از افسردگی، اجبار و پرخاشگری و انسجام خانوادگی پایین‌تری داشت؛ و دسترسی بیشتر به کافه‌های رایانه و قرار گرفتن در معرض تبلیغات بازی‌های اینترنتی را گزارش کرد.
اعتیاد به اینترنت در جزیره بقراط: ارتباط بین سوءاستفاده از اینترنت و رفتارهای خارج از خط نوجوانان	Fisoun, V	۱۲۷۰ =n	۲۰۱۲	نتایج نشان می‌دهد که ۷,۲٪ از مردان و ۵,۱٪ از کاربران اینترنت زنان هنگام استفاده از اینترنت رفتارهای اعتیادآور را نشان می‌دهند.
اثرات اضطراب، پرخاشگری و خطر مدیریت رفتارهای تصمیم‌گیری در قمار آنلاین	Gatej, E	۱۰۰ = n	۲۰۱۹	همبستگی مثبت معنی‌داری بین پرخاشگری، اضطراب و تعداد دوره‌های بازی به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده اعتیاد به قمار آنلاین تأیید شد. همبستگی منفی معنی‌داری بین پرخاشگری، اضطراب و میزان موفقیت در مقابل شکست در پیروزی بازی آنلاین وجود داشت.
بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت و پرخاشگری در نوجوانان	Jamil, R. A	۲۰۰ =n	۲۰۱۷	نتایج تحقیق نشان داد که متغیر پیش‌بینی‌کننده اعتیاد به اینترنت با سطح معنی‌داری تأثیر مثبت و معناداری بسیار بالایی بر متغیر پیامد پرخاشگری داشت.

جدول ۸. رابطه اعتیاد به اینترنت با خودکنترلی

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
رابطه اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای، اضطراب اجتماعی و هیجان خواهی با عملکرد تحصیلی نوجوانان: نقش تعدیل‌کنندگی خودکنترلی	منصوری، م	n=200 (۱۰۱ زن و ۹۹ مرد)	۱۳۹۸	نتایج تحلیل مسیر نشان داد که خودکنترلی می‌تواند رابطه بین اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای و عملکرد تحصیلی را تعدیل نماید.
توسعه و ارزیابی برنامه سم‌زدایی گوشه‌های هوشمند برای دانشجویان دانشگاه	Buctot, D. B	n=19 (۱۲ زن و ۷ مرد)	۲۰۱۸	نتایج دریافتی پس از برنامه حاکی از آن است که نمرات اعتیاد به گوشه‌های هوشمند و سلامت روان به‌طور معنی‌داری کاهش یافته و میانگین نمرات خود‌مدیریتی و سرمایه روان‌شناختی مثبت به ترتیب افزایش یافته است.
رابطه بین خودکنترلی و اعتیاد به اینترنت در بین دانشجویان: یک فرا تحلیل	Li, S	n=80681	۲۰۲۱	این نتایج نشان‌دهنده ارتباط منفی بین خودکنترلی و اعتیاد به اینترنت است و این پیوند با سن، فرهنگ، جنسیت و معیار اعتیاد به اینترنت تعدیل می‌شود.
تنهایی و اعتیاد به تلفن همراه در بین دانشجویان کالج چینی: نقش‌های میانجی‌گرایی و خویش‌داری	Li, X	n=1078	۲۰۲۱	تنهایی، گرایش به بی‌حوصلگی و اعتیاد به تلفن همراه به‌طور معناداری با یکدیگر ارتباط مثبت داشتند و همچنین با کنترل خود، همبستگی منفی معناداری داشتند.
تأثیر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در نوجوانان. مرور	Zavaleta-Valenzuela, R	n=32	۲۰۲۱	رابطه معکوس بین خطر اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی با عزت‌نفس و خودکنترلی در دانش‌آموزان سال چهارم و پنجم متوسطه مشاهده شد.

جدول ۹. رابطه اعتیاد به اینترنت با سیستم پاداش

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
تأثیر سیستم دوپامینرژیک بر اعتیاد به اینترنت	Jovic, J	۲۸۵۳=n	۲۰۱۱	داده‌های پدیدارشناسی، عصب بیولوژیکی و فارماکولوژیک نشان‌دهنده شباهت‌هایی در پاتوروسایکولوژی اعتیاد به مواد و قمار پاتولوژیک است که به‌طور غیرمستقیم با شباهت آن با اعتیاد به اینترنت مرتبط است.
استفاده بیش‌ازحد از بازی‌های اینترنتی با تغییر اتصال عملکردی Fronto-Striatal در طول پردازش بازخورد پاداش مرتبط است	Kim, J	۱۸=n	۲۰۱۸	گروه معتادان به بازی‌های اینترنتی اتصال عملکردی جسم مخطط شکمی ضعیف‌تری را با نواحی مختلف مغز، از جمله قشر جلوی پیشانی بطنی راست، نواحی سینگولیت قدامی پشتی و پالیدوم چپ نشان داد؛ بنابراین، برای پاداش پولی، گروه معتادان به بازی‌های اینترنتی اتصال عملکردی قوی‌تری را در نواحی مغز درگیر در برجستگی انگیزشی نشان دادند.
بررسی هدفمند نوروبیولوژی و ژنتیک اعتیادهای رفتاری: یک حوزه تحقیقاتی نوظهور	Leeman, R. F	--- =n	۲۰۱۳	نتایج اولیه حاکی از تفاوت‌های ماده سفید و خاکستری است. یافته‌های نوروبیومیمیایی نقش سیستم‌های دوپامینرژیک و سروتونرژیک را پیشنهاد می‌کنند، اما نتایج آزمایش‌های بالینی مبهم‌تر به نظر می‌رسند. تاریخچه خانوادگی و داده‌های ژنتیکی از وراثت برای قمار پاتولوژیک حمایت می‌کند و افراد مبتلا به اعتیاد رفتاری احتمال بیشتری دارد که یک عضو نزدیک خانواده با نوعی آسیب‌شناسی روانی داشته باشند.
پاداش‌های طبیعی، نوروبلاستیسیته و اعتیادهای غیر دارویی	Olsen, C. M	۱۵ =n	۲۰۱۱	قرار گرفتن در معرض پاداش‌های غیر دارویی می‌تواند انعطاف‌پذیری عصبی را در مناطقی از مغز که تحت تأثیر مواد مخدر قرار گرفته‌اند، تغییر دهد.
سیستم پردازش پاداش تغییر یافته در اختلال بازی اینترنتی	Raiha, S	۳۵ =n	۲۰۲۰	در مورد نتایج پتانسیل مرتبط با رویداد (ERP)، در مرحله پیش‌بینی پاداش، معتادان به بازی‌های اینترنتی برای انتخاب‌های بزرگ و کوچک دارای همان منفی بودن محرک قبلی ^۱ بودند، در حالی که گروه سالم در انتخاب‌های بزرگ در مقابل کوچک، SPN بالاتری از خود نشان دادند.

انجام بازی‌های ویدیویی با ترشح دوپامین مشابه با مواد مخدر مرتبط بود و در افراد معتاد به بازی‌های ویدیویی، کنترل بازدارنده معیوب و مکانیسم‌های پاداش وجود داشت.	۲۰۱۵	۲۹=n	Weinstein, A	پیشرفت‌های جدید در مکانیسم‌های عصبی زیست‌شناختی و فارماکوژنتیکی در زمینه اعتیاد به اینترنت و بازی‌های ویدیویی
--	------	------	--------------	---

جدول ۱۰. رابطه اعتیاد به اینترنت با بدر رفتاری کودک و نوجوان

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
آسیب‌های دوران کودکی و اعتیاد به اینترنت، افسردگی را در نوجوانان پیش‌بینی می‌کند	Dong, X	۱۸۹۰ =n	۲۰۲۱	همبستگی مثبتی بین CTQ ^۱ (به‌جز غفلت عاطفی)، مقیاس افسردگی بک و مقیاس اعتیاد اینترنتی وجود داشت. در مقایسه با دانش‌آموزانی که بدکارکردی مرتبط با خانه ^۲ نداشتند، دانش‌آموزان با HHD ^۳ ≤ ۴ شانس دو برابر معیارهای PSU ^۳ را داشتند. در حالی که دانش‌آموزان با ۱-۳ HHD و ۴ ≤ HHD سه و شش برابر شانس PIU متوسط تا شدید داشتند. پس از تعدیل متغیرهای کمکی، حمایت اجتماعی خارج از خانواده به‌طور معکوس با PIU ^۴ مرتبط بود.
آیا تجربیات نامطلوب دوران کودکی می‌تواند خطر استفاده مشکل‌ساز از اینترنت و تلفن‌های هوشمند را افزایش دهد؟ یافته‌های یک نمونه کالج	Forster, M	۱۰۲۷ =n	۲۰۲۱	نتایج نشان می‌دهد که مرد بودن و تجربه سوءاستفاده (غفلت روانی، غفلت فیزیکی، خشونت فیزیکی پدری، خشونت جنسی) با افزایش خطر ابتلا به PTSD و اعتیاد به اینترنت در کودکان مرتبط است.
ارتباط بین بدر رفتاری با کودک، PTSD و اعتیاد به اینترنت در بین دانش‌آموزان تایوانی	Hsieh, Y	۶۲۳۳ =n	۲۰۱۶	ارتباط مثبت معناداری بین اعتیاد به اینترنت و آزار روانی، بی‌توجهی بیشتر به کودک، آزار جسمی، قلدری، داشتن پدر مادر جدا و اضطراب اجتماعی مشاهده شد.
ارتباط مثبت معناداری بین اعتیاد به اینترنت و آزار روانی، بی‌توجهی بیشتر به کودک، آزار جسمی، قلدری، داشتن پدر مادر جدا و اضطراب اجتماعی مشاهده شد.	Malaeb, D	۱۸۱۰ =n	۲۰۲۰	قربانی قلدری در میان لبنانی‌ها نوجوانان: نقش کودک‌آزاری، اعتیاد به اینترنت، فوبیای اجتماعی و افسردگی و اعتبار ایلینوی مقیاس قلدری

1. Childhood Trauma Questionnaire
2. household dysfunction (HHD)
3. smartphone use
4. problematic Internet use

<p>PIU با ناسازگاری همزمان در قالب کاهش خودپنداره، حمایت اجتماعی کمتر و افزایش آسیب‌شناسی روانی در بین گروه‌ها ارتباط مثبت داشت. تجارب بدرفتاری با کودک با افزایش PIU مرتبط بود و تحلیل‌های میانجی نشان داد که این رابطه تا حدی با ناگویی هیجانی توضیح داده می‌شود.</p>	۲۰۱۲	۱۴۷۰ =n	Yates, T. M	بدرفتاری با کودک، ناگویی هیجانی و استفاده مشکل‌ساز از اینترنت در بزرگ‌سالی جوان
<p>آزار جسمی متوسط و آزار جسمی شدید عوامل خطر احتمالی IAD بودند</p>	۲۰۰۹	۳۷۹۸ =n	Zhang, Z	رابطه بین آزار عاطفی، جسمی و اختلال اعتیاد به اینترنت در دانش‌آموزان راهنمایی

جدول ۱۱. رابطه اعتیاد به اینترنت با سبک فرزندپروری

عنوان	نویسنده	نمونه	سال تحقیق	یافته‌ها
درک شیوه‌های فرزندپروری به‌عنوان پیش‌بینی‌کننده اعتیاد به اینترنت در بلوغ	Dogan, H	۴۱۹ =n (۲۳۸) دختر و (۱۸۱ پسر)	۲۰۱۵	نتایج نشان داد که شیوه فرزندپروری ادراک‌شده به‌طور قابل توجهی بسته به میزان اعتیاد به اینترنت نوجوانان متفاوت است.
قمار آنلاین نوجوانان: تأثیر شیوه‌های والدین و ارتباط آن با فعالیت‌های آنلاین	Floros, G. D	۲۰۱۷ =n	۲۰۱۳	نتایج نشان می‌دهد که جنسیت، شیوه‌های والدینی که توسط نوجوانان درک می‌شود و الگوهای متمایز فعالیت‌های اینترنتی نوجوانان ازجمله بهترین متغیرهای پیش‌بینی‌کننده برای قمار اینترنتی هستند.
سبک فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت	Moazedian, A	۳۷۹ =n	۲۰۱۴	در سبک‌های فرزندپروری موردبررسی، سبک‌های سهل‌انگیز و مقتدر کمترین و سبک استبدادی بیشترین تأثیر را بر استفاده مشکل‌ساز از اینترنت داشت. تأثیر مهربانی منفی درحالی‌که کنترل خنثی بود؛ بنابراین افراد خانواده‌های صمیمی بعید بود که به اینترنت اعتیاد داشته باشند. مهربانی یک عامل پیشگیرانه برای استفاده مشکل‌ساز از اینترنت بود.

بین سبک‌های فرزندپروری مستبدانه و سهل‌گیرانه و اعتیاد به اینترنت و اضطراب همبستگی مثبت و معناداری یافتیم. همچنین بین سبک فرزندپروری مقتدرانه و اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی همبستگی منفی معنی‌داری مشاهده شد.

۲۰۱۷ ۴۰۰ = n

Tabatabaeirad,
E. S

پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی بر اساس سبک‌های فرزندپروری در نوجوانان شهر سبزوار

مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان داد که سبک‌های فرزندپروری به‌طور غیرمستقیم از طریق وظیفه‌شناسی با اعتیاد به اینترنت مرتبط است.

۲۰۱۹ ۱۷۸۳ = n

Zhang, R

سبک‌های فرزندپروری و اعتیاد به اینترنت در نوجوانان چینی: وظیفه‌شناسی به‌عنوان یک میانجی و حمایت معلم به‌عنوان یک تعدیل‌کننده

بحث و نتیجه‌گیری

هم‌زمان با دسترسی روزافزون و گسترده افراد به اینترنت شاهد نوع جدیدی از اعتیاد هستیم که معضل رو به رشد عصر اطلاعات است، به‌خصوص در دوران فراگیری اپیدمی کرونا و خانه‌نشینی اجباری به نظر می‌رسد که استفاده از اینترنت نیز افزایش پیدا کرده؛ بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵ رشد استفاده‌کنندگان از اینترنت در جهان ۴۴/۵ درصد بوده است (بنیارد^۱ و همکاران ۲۰۱۵). ایران نیز در سال ۲۰۲۰ با ۵۲/۵ درصد بیشترین میزان استفاده از اینترنت را در خاورمیانه به خود اختصاص داده است (رویت، ۱۳۹۹)؛ همچنین اعتیاد به اینترنت با علائمی همچون افسردگی، کج‌خلقی، اضطراب، بی‌قراری، ازهم‌گسیختگی روابط اجتماعی و افت تحصیلی همراه است (قاسمی و ملک احمدی، ۱۳۸۹). در پژوهش حاضر، رابطه ۱۶ متغیر روان‌شناختی با اعتیاد به اینترنت موردبررسی قرار گرفته است که در ادامه به تبیین آن‌ها پرداخته خواهد شد. در اغلب ۲۱ پژوهش بررسی‌شده، ارتباط اعتیاد به اینترنت با افسردگی و اضطراب مثبت و معنادار بوده و یا این متغیرها با یکدیگر همبودی فراوانی داشتند. در تبیین سازوکار این رابطه به نظر می‌رسد افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی از نظر پذیرش پاسخ‌های هیجانی، شروع اعمال هدفمند و کنترل تکانه، راهبردهای تنظیم هیجان، آگاهی و شفافیت و نظم‌بخشی هیجانی، عملکرد مناسبی ندارند (جنگ^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین پژوهش‌ها نشان دادند استفاده بیشتر از اینترنت با کاهش اضطراب و افسردگی در کاربران رابطه معنی‌داری نشان داده است (استانکوویچ^۳ و همکاران، ۲۰۲۱)؛ بدین معنی بدیهی است که کاربرانی که این علائم روان‌شناختی را تجربه می‌کنند، برای اجتناب از آن‌ها به کرات به فضای مجازی رجوع کرده تا تسکینی موقت بر مشکلاتشان را احساس نمایند. این چرخه منجر به وابستگی بیشتر به اینترنت خواهد شد. به نظر می‌رسد عمده علت ارتباط افسردگی و اضطراب با اعتیاد به اینترنت، مشکلات هیجانی افراد

1. Banyard
2. Geng
3. Stanković.

و تلاش برای اجتناب از آن با غرقگی در اینترنت، باشد.

یکی از دلایل اصلی عود و مزمز شدن افسردگی عدم برنامه‌ریزی، پیگیری و عمل در جهت فعالیت‌های بالقوه سودمند و شادی‌آفرین است؛ فعالیت‌های اجتماعی و جمعی-خانوادگی که می‌توانند با اثرات تقویتی بر رفتار، خلق را بالا برده و بر عزت‌نفس نیز اثرگذار باشند. افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی اغلب دست به چنین اقداماتی نزنده و از احساسات منفی تجربه شده خود به فضای مجازی پناه می‌برند. این راهبرد رفتاری در افرادی که اضطراب را تجربه می‌کنند نیز وجود داشته و با عدم رسیدگی به موضوع اضطراب و صرف زمان در فضای مجازی، منجر به جدی‌تر شدن آن می‌گردد؛ به بیان دیگر کناره‌گیری اجتماعی و درگیر نشدن در مناسبات معمول برای فرار از اضطراب و پناه بردن به فضای اینترنت، توانمندی فرد را برای شروع و دنبال کردن اهدافی که برایش اضطراب‌انگیز هستند دشوارتر از پیش می‌گرداند (الشاوی^۱ و همکاران، ۲۰۲۱).

نتایج پژوهش‌های انجام‌شده در مورد اثرگذاری سرمایه اجتماعی بر اعتیاد به اینترنت به صورت ضدونقیضی گزارش شده است. به این معنی که برخی پژوهش‌ها استفاده بیشتر از اینترنت را با سرمایه بیشتر اجتماعی همایند دانسته و برخی دیگر استفاده زیاد از اینترنت را با کاهش سرمایه اجتماعی مرتبط می‌دانند. به‌منظور نتیجه‌گیری و استنباط از این نتایج متفاوت باید معنی موردنظر پژوهشگر از سرمایه اجتماعی نظر داشت. به عبارتی تمامی تحقیقات موردبررسی نشان دادند افرادی که از سرمایه اجتماعی (واقعی) کافی برخوردار باشند به احتمال کمتری درگیر اعتیاد اینترنتی می‌شوند. از طرف دیگر برخی از کاربران به خصوص افرادی که از نظر خانوادگی و اجتماعی حمایت نمی‌شوند، از شبکه‌های اجتماعی برای به دست آوردن سرمایه اجتماعی (مجازی) سود بیشتری می‌برند. زمانی که افراد مشکلات خود را در محیط واقعی و زیر سایه حمایت‌های اجتماعی، قابل‌طرح و حل‌شدنی می‌یابند کمتر به فضای مجازی به عنوان روزنه امید، پناه خواهند برد (ژانگ، لی و ژو^۲، ۲۰۲۱). به بیان صحیح‌تر، افرادی که در محیط خانوادگی و اجتماعی غنی رشد نکردند، به دلیل ضعف در ارتباطات واقعی و باکیفیت، با رجوع به فضای مجازی، ارتباطات جدید را در آن جستجو می‌کنند. که این می‌تواند به شکلی پاسخگوی نیاز کاربران در ارضای حس حمایت اجتماعی تلقی گردد.

همچنین اکثریت تحقیقات رابطه معنی‌داری بین خودکارآمدی و اعتیاد به اینترنت نیافتند. افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی در فضای مجازی شبکه بزرگتری از ارتباطات بین فردی را تجربه می‌کنند که این خود باعث خنثی شدن اثرات اعتیاد بر خودکارآمدی اجتماعی در آنها است. هرچند افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی، زمان زیادی را در اینترنت سپری می‌کنند، با این حال تحت فشار والدین و مدرسه مجبور به انجام تکالیف و وظایف خانوادگی و تحصیلی خود هستند، بدین ترتیب با وجود اعتیاد اینترنتی افراد مبتلا ملزم به انجام مسئولیت‌های فردی، خانوادگی و تحصیلی خود هستند؛ به نظر می‌رسد، این مهم علت اصلی عدم رابطه خودکارآمدی و اعتیاد به اینترنت است. در نتیجه نبود چنین فعالیت‌هایی منجر به خلأ مفهوم خودکارآمدی در گستره زندگی آن‌ها خواهد شد.

1. Al Shawi

2. Zhang, Liu & Zhao

پژوهش‌های موردبررسی نشان می‌دهد که بین کیفیت خواب و اعتیاد به اینترنت رابطه معنی‌داری وجود دارد. در تبیین این پژوهش‌ها باید بر سه مؤلفه نابهنجاری، ناسازگاری و عذاب‌آور بودن اعتیاد اینترنتی اشاره شود. اغلب افرادی که اعتیاد را تجربه می‌کنند به علت وابستگی، ناتوانی در ترک و ایجاد اختلال در عملکرد شغلی، تحصیلی و خانوادگی، دچار مشکلات عدیده‌ای می‌شوند؛ چرا که اجبار برای دستیابی مجدد به موضوع اعتیاد، اولویت اصلی فرد معتاد است. افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی، ساعات بسیار زیادی را به پرسه در اینترنت گذرانده و اغلب خواب آن‌ها نیز دستخوش تأخیر و اختلال می‌گردد. پژوهش‌ها در تبیین علت این رابطه بر نقش تغییر در ساعات خواب به عنوان علت اصلی کیفیت بد خواب، مشکل در به خواب رفتن و نظم در خواب، یاد کردند (ارکان^۱ و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین پژوهش‌ها نشان دادند افسردگی در افراد مبتلا به اعتیاد اینترنتی نیز از عوامل اثرگذار بر کیفیت خواب آن‌ها است (گاپتا^۲ و همکاران، ۲۰۲۱).

تحقیقات متعددی به منظور بررسی نقش مؤلفه‌های اصلی شخصیتی بر اعتیاد به اینترنت انجام شده است که نشان می‌دهد برخی از پنج مؤلفه اصلی شخصیت، بر اعتیاد بر اینترنت اثرات معنی‌داری دارند. به‌طور کلی بیشتر تحقیقات از رگه‌های شخصیتی درون‌گرایی و روان‌رنجوری پشتیبانی می‌کنند، هرچند برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی نیز در برخی پژوهش‌ها روابط معنی‌داری نشان داده‌اند، اینترنت گردی به عنوان فعالیتی فردی که در خلوت و انزوای اجتماعی صورت می‌گیرد، در افراد درون‌گرا با شدت بیشتری مشاهده می‌شود (ابود و آتیک^۳، ۲۰۲۱). فضای مجازی، مشخصات اصلی موردپسند یک فرد درون‌گرا که شامل عدم برخورد مستقیم و اجتماعی، گذراندن وقت به تنهایی یا با دوستان محدود، علاقه کم به گفتگو طولانی و حضور در اجتماع است، را به خوبی برآورده می‌کند. از طرف دیگر رگه روان‌رنجوری نیز به دلیل ماهیت اضطراب‌برانگیز آن اغلب افراد را در خلوت و پستوی ذهنی گرفتار می‌کند که این خطر روی آوردن به اینترنت به عنوان منبعی جذاب و همیشه پاسخگو را برای آنان افزایش می‌دهد اعتیاد به اینترنت در افراد دارای رگه روان‌رنجوری بیشتر به علت سرکوب کردن اضطراب و نگرانی‌های زندگی در آنان است (ژانگ^۴، ۲۰۲۱). همچنین پژوهش‌ها نشان دادند افراد دارای رگه وظیفه‌شناسی، به سبب درگیری در فعالیت‌های سودمند و دقت در اجرای فعالیت‌های زندگی کمتر احتمال دارد مبتلا به اعتیاد اینترنتی شوند (چوی، پارک و کیم^۵، ۲۰۲۱). افراد دارای رگه برون‌گرایی نیز به شکل کلی کمتر به فعالیت‌های تک‌نفره، کم‌هیجان، در انزوا و با تعاملات بین فردی اندک علاقه‌مند هستند و این خود محافظی در برابر استفاده بیش‌ازاندازه از اینترنت است (راچوبینسکا^۶ و همکاران، ۲۰۲۱).

در تمامی پژوهش‌های موردبررسی بین اعتیاد اینترنتی و پرخاشگری رابطه معنی‌داری وجود دارد. فضای

1. Ercan
2. Gupta
3. Abboud & Atik
4. Zhang
5. Choi, Park & Kim
6. Rachubińska

مجازی و اینترنت، کاربران را در مقابل ابزار خشم و پرخاشگری آزاد گذاشته و بدین سبب به نوعی افراد بدون تجربه پیامدهای پرخاشگری، آن را ابزار می‌کنند. هرچند اغلب پلتفرم‌های مجازی راه‌هایی برای مقابله با این خشونت‌ها در دست بررسی دارند اما در مجموع افراد با هویت‌های نامشخص و حساب‌های کاربری هویت‌یابی نشده امکان بروز هر نوع پرخاشگری را خواهند داشت. بدین ترتیب افرادی که در دنیای واقعی در معرض خشونت بوده و به نوعی خشونت را تجربه نمودند و امکان مقابله به مثل نیافتند فضای مجازی را محیطی امن و آسان برای تخلیه خشم خود می‌بینند. تحقیقات نشان دادند ناتوانی در خودکنترلی می‌تواند علت اصلی این رابطه باشد (اقاریا، ۲۰۲۱). مشکلات تنظیم هیجان و کنترل تکانه در کاربران مبتلا به اعتیاد اینترنتی در تحقیقات متعددی اثبات شده است (ژانگ، ۲۰۲۱؛ وارنبرگ، توماسیو و پاشکه^۲، ۲۰۲۱؛ هوروود و انگلیم^۳، ۲۰۲۱). در همین جهت پژوهش حاضر به بررسی رابطه خودکنترلی و کنترل تکانه نیز پرداخته است.

نتایج بررسی پژوهش‌ها نشان می‌دهد ارتباط منفی و معنی‌داری بین خودکنترلی و اعتیاد به اینترنت، اعتیاد به بازی‌های اینترنتی، اعتیاد به گوشی هوشمند و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی، وجود دارد. به‌طور کلی اعتیاد به معنی انتخاب ساده‌ترین راه برای دستیابی به بیشترین لذت است که به علت ناتوانی در خودکنترلی و کنترل تکانه در افراد معتاد است. آن‌ها کمتر می‌توانند از مشوق‌های محیط مجازی چشم‌پوشی کنند، رنج موفقیت در دنیای واقعی را تحمل کنند و فعالیت‌ها را برای اهداف ارزشمند و به‌طور طولانی‌مدت دنبال کنند. (جنگ^۴ و همکاران، ۲۰۲۱).

تحقیقات موردبررسی در پژوهش حاضر نشان دادند بین پردازش ناکارآمد پاداش و اعتیاد به اینترنت ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد. با توجه به اینکه اعتیاد اینترنتی به‌خودی‌خود نمی‌تواند مراکز لذت در مغز را فعال کند و با تحریک سیستم دوپامینرژیک سیستم پاداش را راه‌اندازی نماید، باید بر نقش واسطه‌ای آن در خواستن و تکرار تجربه اینترنتی اشاره نمود. به عبارتی تجربه گشت‌وگذار در اینترنت به شکل واسطه‌ای افراد را تشویق می‌کند که یک یا چند مورد از نیازهای اصلی (خوردن، خوابیدن، رابطه جنسی، مأمّن و مسکنی امن و غیره) را می‌توان در این مسیر ارضا نمود. با این اعلان و ادراک آن توسط مغز مراکز پاداش‌دهی در مغز فعال شده و طوری پاسخ می‌دهند که انگار تجربه‌ای واقعی صورت پذیرفته است. داده‌های ERP^۵ نشان می‌دهد زمانی که افراد تصمیم‌گیرنده هستند، افزایش استفاده از گوشی‌های هوشمند با کاهش دامنه ERP برای سود و زیان، همراه است (وست^۶ و همکاران، ۲۰۲۱). این یافته‌ها نشان‌دهنده اثرگذاری سیستم پاداش بر استفاده از اینترنت است.

همچنین، نتایج تحقیقات موردبررسی تقریباً همسو با یکدیگر ارتباط مثبت و معنادار بین سوءاستفاده

1. Agbaria
2. Wartberg, Thomasius & Paschke
3. Horwood & Anglim
4. Geng
5. Event-related potentials (ERPs)
6. West

دوران کودکی (غفلت روانی، غفلت فیزیکی، خشونت فیزیکی، خشونت جنسی) و اعتیاد به اینترنت را نشان دادند هم‌اکنون اینترنت ابزار دم‌دستی است و به نظر می‌رسد کودکانی که جایگاه فردی و خانوادگی خود را از دست رفته می‌یابند و منبعی جهت تسکین و تفریح در بیرون از خانواده نیز ندارند به احتمال زیادی روی به فضای مجازی آورده و تسکین خود را از این راه می‌جویند. احساس تنهایی، غفلت از جانب دیگران، بی‌مهری و افسردگی همگی متغیرهایی هستند که خطر غرقگی در محیط وب را افزایش می‌دهند. مان و لی^۱ (۲۰۲۱) نشان دادند غفلت از کودکان در والدینی که خود مدت زیادی را در فضای مجازی سپری می‌کنند می‌تواند منجر به اعتیاد اینترنتی در فرزندان نیز بشود. به‌طور کلی به نظر می‌رسد علت اعتیاد به اینترنت در کودکان و نوجوانانی که سابقه سوءاستفاده در کودکی دارند، اجتناب از محیط آسیب‌زننده خانه باشد. کاربران با دوست‌یابی، هیجان ابرازی در محیط مجازی و تشکیل گروه‌های حمایتی، از رویارویی با مشکلات خود در زندگی واقعی که توان تغییر آن را ندارند دوری می‌جویند.

سبک فرزند پروری نیز متغیری پر اهمیت در پیش‌بینی اعتیاد اینترنتی کودکان و نوجوانان است. پژوهش‌های موردبررسی نشان دادند بین سبک‌های فرزند پروری مستبدانه و سهل‌گیرانه و اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت و معناداری و بین سبک فرزند پروری مقتدرانه و اعتیاد به اینترنت ارتباط منفی معنی‌داری وجود دارد. به نظر می‌رسد سبک فرزند پروری مستبدانه به علت عدم ارتباط و صمیمیت کافی، وجود قوانین سخت‌گیرانه و عدم وجود درک متقابل، کودکان و نوجوانان را با هدف ارضای نیازهای صمیمت و ارزشمندی به فضای مجازی می‌کشاند. از طرف دیگر سهل‌گیری تربیتی نیز با رها کردن کودکان در فضای مجازی، آن‌ها را از سنین پایین با موضوعاتی آشنا می‌کند که می‌تواند منجر به اثرات سوء آموزشی، روان‌شناختی و هیجانی گردد. تحقیقات نشان دادن سبک مقتدرانه در عین برخورد سازگرنه کودکان و نوجوانان از محیط اینترنت، با تنظیم قوانینی واقع‌گرایانه محافظی در برابر اعتیاد اینترنتی نیز هست (شیوام^۲، ۲۰۲۱).

به‌طور کلی از بین پژوهش‌های موردبررسی، به نظر می‌رسد متغیر افسردگی، اضطراب، کیفیت خواب، پرخاشگری، خودکنترلی، سیستم پاداش و بدرفتاری با کودک بیشترین یکدستی را در یافته‌ها، در جهت تأثیر بر اعتیاد اینترنتی نشان داده‌اند. همچنین متغیرهای سرمایه اجتماعی و خودکارآمدی نیز نتایج ضدونقیضی ارائه دادند که به علل آن پرداخته شد. از بین پنج ویژگی بزرگ شخصیتی، درون‌گرایی، برون‌گرایی، روان‌رنجوری و روان‌پریشی بیشترین سهم از پیش‌بینی کنندگی اعتیاد اینترنتی را تشکیل دادند. از بین انواع سبک فرزند پروری، سبک سهیل‌گیرانه و مستبدانه بیشترین تأثیر و سبک مقتدرانه بیشترین بازدارندگی را برای اعتیاد اینترنتی ثبت نمود. به‌طور کلی به نظر می‌رسد پژوهش‌های موردبررسی رهنمودهای مهمی در جهت سازوکار ابتلا و پیشروی اعتیاد به اینترنت در کاربران، به پژوهشگران و صاحب‌نظران می‌دهد. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر عدم دسترسی به برخی پایگاه‌های داده و مشکلات پرداخت و تبادلات مالی بود. همچنین در نظر گرفتن محدوده سنی به منظور لزوم تعمیم‌پذیری نتایج می‌تواند

در پژوهش‌های دیگر در نظر گرفته شود و تمرکز بیشتری به کودکان و نوجوانان صورت گیرد. استفاده از ابزارهای غربالگری متفاوت در تشخیص گذاری اعتیاد اینترنتی در پژوهش‌های مختلف نیز از جمله محدودیت‌های دیگر بوده که می‌تواند بر روایی داده‌ها اثرگذار باشد. به این ترتیب پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌گران یک معیار تشخیصی یکپارچه برای اعتیاد جنسی تدوین و ارائه نمایند. همچنین به قانون گزاران توصیه می‌شود لزوم توجه به اعتیاد جنسی در بین نوجوانان و کودکان را در نظر داشته و قوانینی بدین منظور وضع نمایند. معلمان، متصدیان آموزشی و والدین نیز می‌توانند با در نظر گرفتن نتایج این پژوهش دانش آموزان در خطر اعتیاد و مبتلا به آن را شناسایی نموده و خدمات و مساعدت‌های لازم را برای آن‌ها به عمل آورند.

در راستای محدودیت‌ها و نتایج به دست آمده از این پژوهش به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که بررسی را با تعداد بیشتری از پژوهش‌ها تکرار گردد تا در برخی از متغیرها نتیجه‌گیری قطعی‌تری صورت پذیرد و متغیرهای دیگری نیز به منظور دستیابی به یک مفهوم کلی در مورد علل اعتیاد به اینترنت بررسی شوند تا به شکلی بیان نظریه امکان‌پذیر شود.

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد با کد ۱۷۵۲۹۱۲۰۹۷۶۶۱۷۵۱۳۹۹۱۶۲۳۸۸۷۸۵ و در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۴ دفاع شده است. از آنجایی که این مقاله از نوع مروری بوده، از نمونه انسانی در آن استفاده نشده است و اصول محرمانه بودن اطلاعات در مورد آن صدق نمی‌کند بنا به اظهارنویسنده مسئول مقاله، حمایت مالی از پژوهش و تعارض منافع وجود نداشته است.

منابع

اکبرزاده، نجیبه، فلاح، وحید، رسولی، سیده عصمت. (۱۳۹۹). مقایسه هوش هیجانی و اجتماعی، اضطراب تحصیلی و باورهای معرفت‌شناختی در دانش‌آموزان معتاد و غیرمعتاد به اینترنت. نشریه علمی روانشناسی اجتماعی، ۸(۵۷)، ۱۳-۲۳.

جعفری، نسیم. فاتحی زاده، مریم (۱۳۹۱). رابطه بین اعتیاد به اینترنت با افسردگی، اضطراب، فشار روانی و هراس اجتماعی در دانشجویان دانشگاه اصفهان. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، ۱۷(۱)، ۹-۱.

طیوری، امیر. میری، محمد رضا. بهشتی، داود. یاری، الهه. خدا بخشی، حوریه (۱۳۹۳). شیوع اعتیاد به اینترنت و ارتباط آن با اضطراب، استرس و افسردگی در دانش‌آموزان متوسطه شهر بیرجند. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند. ۲۲(۱): ۶۷-۷۵

منصوری، محبوبه و فرهادی، هادی. (۱۳۹۸). رابطه اعتیاد به بازی‌های رایانه‌ای، اضطراب اجتماعی و هیجانی خواهی با عملکرد تحصیلی نوجوانان: نقش تعدیل‌کنندگی خودکنترلی. فصلنامه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی، ۹(۳) (پیاپی ۳۵)، ۹۷-۱۱۷.

نوروزی، سهراب و اسدی، آلیس، (۱۳۹۳). بررسی رابطه سلامت روان و اعتیاد به اینترنت دانش‌آموزان، اولین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات اجتماعی و فرهنگی، تهران.

- Agbaria, Q. (2021). Internet Addiction and Aggression: The Mediating Roles of Self-Control and Positive Affect. *Int J Ment Health Addiction* 19, 1227–1242.
- Alrekebat, Amjad. (2016). Internet addiction and its relationship to self-efficacy level among Al-Hussein Bin Talal University students.
- Andrade, A. Scatena, A. Bedendo, A. Enumo, S. Lovato D, Letícia, Prebianchi, H. Machado, Wagner & De Micheli, D. (2020). Findings on the relationship between Internet addiction and psychological symptoms in Brazilian adults. *International Journal of Psychology*. 55.
- Berte, D.Z. Mahamid, F.A. & Affouneh, S. (2021). Internet Addiction and Perceived Self-Efficacy Among University Students. *Int J Ment Health Addiction* 19, 162–176.
- Buckner, J. E. V. Castille, C. M. & Sheets, T. L. (2012). The five factor model of personality and employees' excessive use of technology. *Computers in Human Behavior*, 28, 1947-1953.
- Buctot, D. B. Kim, N. & Park, K. E. (2018). Development and evaluation of smartphone detox program for university students. *International Journal of Contents*, 14(4), 1–9.
- Chung, S. Lee, J. & Lee, H. K. (2019). Personal Factors, Internet Characteristics, and Environmental Factors Contributing to Adolescent Internet Addiction: A Public Health Perspective. *International journal of environmental research and public health*, 16(23), 4635.
- Craparo, G. Messina, R. Severino, S. Fasciano, S. Cannella, V. Gori, A. Cacioppo, M. & Baiocco, R. (2014). The relationships between self-efficacy, internet addiction & shame. *Indian Journal of Psychological Medicine*. 36 (3). 304-307.
- Dargahi, H. & Razavi, S. (2007). Internet Addiction And Its Related Factors: A Study Of An Iranian Population. *Payesh*, 6(3), 265-272.
- Davoudi, M. Shirvani, S. Foroughi, A. & Rajaeiramsheh, F. (2021). Online Gambling in Iranian Social Media Users: Prevalence, Related Variables and Psychiatric Correlations. *Journal of gambling studies*. Advance online publication.
- De Vries HT, Nakamae T, Fukui K, Denys D, Narumoto J. (2018). Problematic internet use and psychiatric co-morbidity in a population of Japanese adult psychiatric patients. *BMC Psychiatry*. 18(1):9.
- Dogan, H. Bozgeyikli, H & Bozdas, C. (2015). Perceived parenting styles as predictor of internet addiction in adolescence. *International Journal of Research in Education and Science (IJRES)*, 1(2), 167-174
- Dong X, Su F, Du J, Hu Y, Wang Z. (2021). Childhood trauma and internet addiction predict depression on left behind adolescents. *The International Journal of Electrical Engineering & Education*.
- Farhad A, Farhadi H. (2021). Predicting the divorce tendency through internet addiction, internet infidelity and computer game addiction in people seeking divorce. *JNIP*. 8 (12) :1-14.
- Fayazi, M & Hasani, J. (2017). Structural relations between brain-behavioral systems, social anxiety, depression and internet addiction: With regard to revised Reinforcement Sensitivity Theory (r-RST). *Computers in Human Behavior*. 72.

- Fisoun, V. Floros, G. Geroukalis, D. Ioannidi, N. Farkonas, N. Sergentani, E. Angelopoulos, N. & Siomos, K. (2012). Internet addiction in the island of Hippocrates: the associations between internet abuse and adolescent off-line behaviours. *Child and adolescent mental health*, 17(1), 37–44.
- Floros, G. D. Siomos, K. Fisoun, V. & Geroukalis, D. (2013). Adolescent online gambling: the impact of parental practices and correlates with online activities. *Journal of gambling studies*, 29(1), 131–150.
- Forster, M. Rogers, C. J. Sussman, S. Watts, J. Rahman, T. Yu, S. & Benjamin, S. M. (2021). Can Adverse Childhood Experiences Heighten Risk for Problematic Internet and Smartphone Use? Findings from a College Sample. *International journal of environmental research and public health*, 18(11), 5978.
- Gatej, E & Rizeanu, S & Manolache, A. (2019). The effects of anxiety, aggressiveness and risk management on decision-making behavior in online gambling. *Psychological Studies*. 7. 3-11.
- Gedam, S.R, Ghosh, S. Modi, L, Goyal, A. & Mansharamani, H. (2017). Study of internet addiction: Prevalence, pattern, and psychopathology among health professional undergraduates. *Indian Journal of Social Psychiatry*, 33, 305-11.
- Guo, J. Huang, N. Fu, M. Ma, SH. Chen, M. Wang, X. Feng, X, L. Zhang, B. (2021). Social support as a mediator between internet addiction and quality of life among Chinese high school students. *Children and Youth Services Review*. Volume 129.
- Jamil, Raja & Khatoun, Bibi & Akhtar, Andleeb & Rahman, Assad. (2017). The Study of Relationship between Internet Addictions and Aggression among Teenagers. *Journal of Management Info*. 3. 7-13.
- Jovic, Jelena & Đinđić, Nataša. (2011). Influence of dopaminergic system on internet addiction. *Acta Medica Medianae*. 50.
- Kim, J. & Kang, E. (2018). Internet Game Overuse Is Associated With an Alteration of Fronto-Striatal Functional Connectivity During Reward Feedback Processing. *Frontiers in psychiatry*, 9, 371.
- KOÇ, M. (2011). Internet Addiction And Psychopatology. TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology, volume 10 Issue 1.
- Kumar, M. & Mondal, A. (2018). A study on Internet addiction and its relation to psychopathology and self-esteem among college students. *Industrial psychiatry journal*, 27(1), 61–66.
- Kuss, D. J. & Lopez-Fernandez, O. (2016). Internet addiction and problematic Internet use: A systematic review of clinical research. *World journal of psychiatry*, 6(1), 143–176.
- Lam L. T. (2014). Internet gaming addiction, problematic use of the internet, and sleep problems: a systematic review. *Current psychiatry reports*, 16(4), 444.
- Lebni, J. Y. Toghrol, R. Abbas, J. NeJhaddadgar, N. Salahshoor, M. R. Mansourian, M. Gilan, H. D. Kianipour, N. Chaboksavar, F. Azizi, S. A. & Ziapour, A. (2020). A study of internet addiction and its effects on mental health: A study based on Iranian University Students. *Journal of education and health promotion*, 9, 205.
- Leeman, R. F. & Potenza, M. N. (2013). A targeted review of the neurobiology and

- genetics of behavioural addictions: an emerging area of research. *Canadian journal of psychiatry. Revue canadienne de psychiatrie*, 58(5), 260–273.
- Li, J. B. Lau, J. Mo, P. Su, X. F. Tang, J. Qin, Z. G. & Gross, D. L. (2017). Insomnia partially mediated the association between problematic Internet use and depression among secondary school students in China. *Journal of behavioral addictions*, 6(4), 554–563.
- Li, S, Ren, P, Chiu, M, Wang, C, Lei, H. (2021). The Relationship Between Self-Control and Internet Addiction Among Students: A Meta-Analysis. *Frontiers in Psychology*. 12.5005.
- Li, X. Feng, X. Xiao, W. & Zhou, H. (2021). Loneliness and Mobile Phone Addiction Among Chinese College Students: The Mediating Roles of Boredom Proneness and Self-Control. *Psychology research and behavior management*, 14, 687–694.
- Lin, P. H. Lee, Y. C. Chen, K. L. Hsieh, P. L. Yang, S. Y. & Lin, Y. L. (2019). The Relationship Between Sleep Quality and Internet Addiction Among Female College Students. *Frontiers in neuroscience*, 13, 599.
- Malaeb, D. Awad, E. Haddad, C. *et al.* (2020). Bullying victimization among Lebanese adolescents: The role of child abuse, Internet addiction, social phobia and depression and validation of the Illinois Bully Scale. *BMC Pediatr* 20, 520.
- Masaeli, N & Farhadi, H. (2021). Internet Addiction and Depression in Iran: Investigating the Mediating Roles of Loneliness and Disordered Sleep and Moderating Role of Gender. *International Journal for the Advancement of Counselling*. 43. 1-17.
- Mboya, I. Leyaro, B. Kongo, A. Mkombe, C. Kyando, E. & George, Johnston. (2020). Internet addiction and associated factors among medical and allied health sciences students in northern Tanzania: a cross-sectional study. *BMC Psychology*. 8.
- Moazedian, A. Taqavi, S. A. HosseiniAlmadani, S.A. Mohammadyfar, M. A. and Sabetimani, M. (2014). Parenting Style and Internet Addiction. *J. Life Sci. Biomed*. 4(1):9-14.
- Mohammadbeigi A, Absari R, Valizadeh F, Saadati M, Sharifimoghadam S, Ahmadi A, Mokhtari M, Ansari H. (2016) .Sleep Quality in Medical Students; the Impact of Over-Use of Mobile Cell-Phone and Social Networks. *J Res Health Sci* ;16(1):46-50.
- Mohammadkhani, P, Alkasir, E, Pourshahbaz, A, Jafarian Dehkordi, F & soleimani sefat, E. (2017). Internet Addiction in High School Students and Its Relationship With the Symptoms of Mental Disorders. *Iranian Rehabilitation Journal*. 15. 141-148.
- Mortazavi S, Farhadi H. (2021). The relationship between addictions to computer games with sleep disorder in preschool children: the moderating role of relationship with parents. *J Child Ment Health*. 8 (1):61-79.
- Müller, A. Mitchell, J. E. & de Zwaan, M. (2015). Compulsive buying. *The American journal on addictions*, 24(2), 132–137.
- Mustafa, M & Rose, N & Ishak, A. (2020). Internet Addiction and Family Stress: Symptoms, Causes and Effects. *Journal of Physics: Conference Series*. 1529. 032017.
- Neves, B.B. (2015). Does the Internet matter for strong ties? Bonding social capital, Internet use, and age-based inequality. *International Review of Sociology*, 25, 415

- 433.

- Neves, B. B. (2013). Social capital and internet use: The irrelevant, the bad, and the good. *Sociology Compass*, 7(8), 599-611.
- Neves, BB. Fonseca, J. Amaro, F. & Pasqualotti, A. (2018). Social capital and Internet use in an age-comparative perspective with a focus on later life. *PloS one*, 13(2), e0192119.
- Odacı, H. & Kalkan, M. (2010). Problematic Internet use, loneliness and dating anxiety among young adult university students. *Computers & Education*, 55(3), 1091-1097.
- Olsen C. M. (2011). Natural rewards, neuroplasticity, and non-drug addictions. *Neuropharmacology*, 61(7), 1109–1122.
- Pan, Y. C., Chiu, Y. C., & Lin, Y. H. (2020). Systematic review and meta-analysis of epidemiology of internet addiction. *Neuroscience and biobehavioral reviews*, 118, 612–622.
- Rahmani, S. & Lavasani, M. G. (2011). The relationship between internet dependency with sensation seeking and personality. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30,272e277.
- Raiha, S. Yang, G. Wang, L. Dai, W. Wu, H. Meng, G. Zhong, B. & Liu, X. (2020). Altered Reward Processing System in Internet Gaming Disorder. *Frontiers in psychiatry*, 11, 599141.
- Randler, C. Horzum, M. B. & Vollmer, C. (2014). Internet addiction and its relationship to chronotype and personality in a Turkish university student sample. *Social Science Computer Review*, 32(4), 484e495.
- Rod, N. H. Dissing, A. S. Clark, A. Gerds, T. A. & Lund, R. (2018). Overnight smartphone use: A new public health challenge? A novel study design based on high-resolution smartphone data. *PloS one*, 13(10), e0204811.
- Rodríguez-García, A M, Moreno-Guerrero, A.-J.; López Belmonte, J. (2020). “Nomophobia: An Individual’s Growing Fear of Being without a Smartphone—A Systematic Literature Review” *International Journal of Environmental Research and Public Health* 17, no. 2: 580.
- Saraiva, J. Esgalhad, G. Pereira, H. Monteiro, S. Afonso, R. M. & Loureiro, M. (2018). The Relationship Between Emotional Intelligence and Internet Addiction Among Youth and Adults. *Journal of addictions nursing*, 29(1), 13–22.
- Sariyska, R. Reuter, M. Bey, K. Sha, P. et. al. (2014). Self-esteem, personality and Internet Addiction: A cross-cultural comparison study. *Personality and Individual Differences*. 61–62. 28–33.
- Servidio, R. (2014). Exploring the effects of demographic factors, Internet usage and personality traits on Internet addiction in a sample of Italian university students. *Computers in Human Behavior*, 35, 85e92.
- Shan, X. Ou, Y. Ding, Y. Yan, H. Chen, J. Zhao, J. & Guo, W. (2021). Associations Between Internet Addiction and Gender, Anxiety, Coping Styles and Acceptance in University Freshmen in South China. *Frontiers in psychiatry*, 12, 558080.
- Shi X. Wang J. & Zou H. (2017). Family functioning and internet addiction among Chinese Adolescents: The mediating roles of self-esteem and loneliness, *Computers*

- in Human Behavior.
- Shivam S, Chaudhari B, Chaudhury S, Saldanha D. Parenting style and personality correlates of internet addiction: A cross-sectional study. *Med J DY Patil Vidyapeeth* 2021;14:143-54.
- Tabatabairad ES, Akbari A. (2017). Prediction of Internet Addiction and Social Anxiety Based on Parenting Styles in Adolescents of Sabzevar, Iran. *J Educ Community Health*. 3(4):52-58
- Torres-Rodríguez, A. Griffiths, M. D. Carbonell, X. & Oberst, U. (2018). Internet gaming disorder in adolescence: Psychological characteristics of a clinical sample. *Journal of behavioral addictions*, 7(3), 707–718.
- van der Aa, N. Overbeek, G. Engels, R. C. Scholte, R. H. Meerkerk, G. J. & Van den Eijnden, R. J. (2009). Daily and compulsive internet use and well-being in adolescence: a diathesis-stress model based on big five personality traits. *Journal of youth and adolescence*, 38(6), 765–776.
- Wang, W. Du, X. Guo, Y. Li, W. Zhang, S. Guo, L. & Lu, C. (2021). Association between problematic internet use and behavioral/emotional problems among Chinese adolescents: the mediating role of sleep disorders. *PeerJ*, 9, e10839.
- Weinstein, A. & Lejoyeux, M. (2015). New developments on the neurobiological and pharmaco-genetic mechanisms underlying internet and videogame addiction. *The American journal on addictions*, 24(2), 117–125.
- Whang, L. S. Lee, S. & Chang, G. (2003). Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on internet addiction. *Cyberpsychology & behavior: the impact of the Internet, multimedia and virtual reality on behavior and society*, 6(2), 143–150.
- Xie, L. Yang, H. L. Lin, X. Y. Ti, S. M. Wu, Y. Y. Zhang, S. Zhang, S. Q. & Zhou, W. L. (2021). Does the Internet Use Improve the Mental Health of Chinese Older Adults? *Frontiers in public health*, 9, 673368.
- Yang, S., Liu, Y., & Wei, J. (2016). Social capital on mobile SNS addiction: A perspective from online and offline channel integrations. *Internet Res.*, 26, 982-1000.
- Yang SY. (2020). Effects of Self-efficacy and Self-control on Internet Addiction in Middle School Students: A Social Cognitive Theory-Driven Focus on the Mediating Influence of Social Support. *Child Health Nurs Res.* ;26(3):357-365. Epub 2020 Jul 31.
- Yang SY, Chen KL, Lin PH, Wang PY. (2019). Relationships among health-related behaviors, smartphone dependence, and sleep duration in female junior college students. *Soc Health Behav*. 2:26-31
- Yang, X & Zhu, L & Chen, Q & Song, P & Wang, Z. (2016). Parent marital conflict and Internet addiction among Chinese college students: The mediating role of father-child, mother-child, and peer attachment. *Computers in Human Behavior*. 59. 221-229.
- Yates, T. M. Gregor, M. A. & Haviland, M. G. (2012). Child maltreatment, alexithymia, and problematic internet use in young adulthood. *Cyberpsychology, behavior and social networking*, 15(4), 219–225.

- Zavaleta-Valenzuela,RF. MendezVergaray,J. Hinostrroza, LDV. Flores,E & Huayta-Franco,YZ. (2021). Impact of social network addiction in adolescents. Review. Turkish Journal of Computer and Mathematics Education. Vol.12 No.6 (2021), 4234-4239.
- Zhang, R.P.& Bai, B.Y. Jiang, S. Yang, S. & Zhou, Q. (2019). Parenting styles and Internet addiction in Chinese adolescents: Conscientiousness as a mediator and teacher support as a moderator. Computers in Human Behavior. 101.